

PROJECTGEGEVENS

Projectnaam	MFC Houtstek
Ontwerper	ONIX
Opdrachtgever	Stichting Multifunctioneel Centrum Houtstek
Aannemer/ bouwer	Vriesbouw
Andere betrokkenen	Staatsbosbeheer, Kansrijk Groningen, NAM, Gemeente Midden-Groningen, Goudstikker de Vries, Adviesbureau VanderWeele, Historische vereniging, Ondernemingsvereniging Slochteren & Vrijwilligers

PROJECTOMSCHRIJVING

Waar voorheen een schuur stond voor de opslag van hout (een 'houtstek'), staat nu een nieuw, door Onix NL ontworpen dorps huis: Houtstek Slochteren. Het gebouw is ontstaan vanuit de wens van het dorp een eigen ontmoetingsplek te hebben en geeft, met respect voor de geschiedenis en de historische omgeving een nieuwe betekenis aan hout.

Onder de schuurarchitectuur van Onix NL heeft de Houtstek, vroeger een plek waar hout werd opgeslagen, een nieuwe functie en betekenis gekregen. De oude gebinten van het gebouw zijn uit de bestaande constructie gehaald en hebben een nieuwe plek gekregen, zichtbaar in de overkapping. Met het nieuwe dak dat aan het gebouw is toegevoegd, is een grote veranda gecreëerd. Oud en nieuw, bewerkt en onbewerkt, platen en planken; ze zijn met liefde en vakmanschap door de aannemer en de vele vrijwilligers uit het dorp samengebracht tot een gebouw waarop het hele dorp trots is. In en rond Houtstek worden tal van activiteiten georganiseerd voor en door de dorpsgemeenschap en ook de bibliotheek is er gevestigd.

Het hier ooit aanwezige haventje zorgde voor aan- en afvoer van hout. De dynamiek van het aankomen, overladen en bewerken van hout op kleinschalige wijze was karakteriserend voor deze plek. De Houtstek ligt in het verlengde van een monumentale boerderij en aan de Hoofdweg van Slochteren en is onderdeel van het beschermd dorpsgezicht. Bij inventarisatie bleek het bestaande gebouw een krakkemikkige schuur, zowel aan de buiten- als binnenkant sloopwaardig. Toch is het, tot vreugde van de dorpsbewoners, gelukt de oude gebintenstructuur deels te hergebruiken.

Het oude gebouw werd door de jaren heen op een no nonsense-manier opgelapt. De esthetische kwaliteiten van alle vrijwilligersimprovisaties, houtje-touwtje-achtig, hebben wij als inspiratie gezien voor de constructieve en ruimtelijke uitwerking. Geen gladgepolijste geïntegreerde houtconstructie, maar daar waar nodig stalen hulpmiddelen (balk, schoen, schoor en nagel). Herinnert het oude gedeelte aan de oorspronkelijk lege schuur, het nieuwe deel biedt een verrassend avontuurlijke ruimtelijkheid. In het nieuwe volume zijn drie grote ramen geplaatst, alle drie met een eigen oriëntatie.

Voor het hele gebouw is een zo licht mogelijk duurzaam hout toegepast, grotendeels inlands en onbehandeld. Het hout werd, tegen kostprijs, geleverd door de buurman, Staatsbosbeheer. Gebruikte houtsoorten zijn naaldhout en populier (hergebruikte gebinten en sporen), aangevuld met inlands larkis (nieuwe gebinten, gevels,) inlands eiken (kozijnen en verdiepingvloer) en inlandse esdoorn (plafond). De wanden zijn opgebouwd uit CLS-hout en multiplex.

MET VRIJWILLIGERS.

Het bestuur van de stichting, afvaardiging vanuit het dorp, vrijwilligers voor de afwerking van het interieur (onder begeleiding van de aannemer) en vrijwilligers voor de exploitatie van het dorps huis (i.s.m. stichting Werkpro) spelen een cruciale rol in de totstandkoming van een architectuur die de Houtstek maakt tot een low profile te beheren gebouw met een eigen karakter en diverse mogelijkheden in gebruik.

SCHUURARCHITECTUUR.

De definitie van schuur is volgens Onix: "Een functionele ruimte met karakter die uitdaagt tot ander gebruik." Bij de Houtstek vertaalt zich dat als volgt:

- van onzichtbare afgesloten ruimte naar zichtbare open ruimte
- van krakkemikkig naar bijzonder
- multifunctionele binnen- en buitenruimte
- een stoer eigen karakter gevormd door oud en nieuw
- een vreemd vertrouwd gevoel
- een duurzame houten schuur

GEBINTEERGEPEGINT.

Als pleidooi voor de duurzame toepassing van nieuwe en oude houten gebinten heeft Onix ooit een struikelrijm bedacht; "Gebinteergepegint"

Bij de Houtstek vertaalt zich dat naar:

- gooi niet weg wat je nog kunt gebruiken
- repareer indien mogelijk met lokale middelen
- geef de constructie een nieuwe betekenis
- gebruik de constructie bij nieuwbouw op maat
- maak indien mogelijk gebruik van inlands hout

ZONORIËNTATIE.

De voorkant van de houtstek ligt aan de noordkant en is vrij transparant gemaakt zonder daarbij last te ondervinden van de zon. De achterkant ligt op het zuiden en is vrij gesloten gemaakt om niet te veel te worden opgewarmd. De zonnepanelen liggen uit het zicht van het beschermd dorpsgezicht. Een lichtstraat zorgt voor extra licht onder de luifel en indirect licht in de bovenkamer. Als de zon schijnt worden de boomkruinen aan de overkant van de Rijksweg in het licht gezet wat direct karakter geeft aan het interieur (dat hierop uitkijkt).

AARDBEVINGSBESTENDIG.

Houtstek is aardbevingsbestendig gebouwd. De constructie is doorgerekend op basis van de 'Equivalent Lateral Force Method' door Goudstikker de Vries. Omdat het gebouw een vide en split level heeft, is door Econstruct vervolgens nog een Modal Response Spectrum Analysis uitgevoerd. De luifel en de nieuwbouw zijn los van elkaar beschouwd. De bestaande gebinten onder de luifel zijn opnieuw gefundeerd en staan op hoge poeren. Stalen kruizen garanderen de stabiliteit. De constructie in het nieuwbouw deel bestaat uit een deel staal / deels hout constructie met HSB wanden en houtenvloeren en dak voorzien van underlayment / OSB platen. De houten stabiliteitswanden zijn aan de fundering gekoppeld middels draadeinden die bevestigd zijn aan ingestorte stelankers. De beplating van de HSB elementen zijn zwaar vernageld.